



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D., a JUDr. Miroslavy Honusové ve věci

žalobce: **MgA. J. C.**
zastoupený advokátem JUDr. Adamem Dvořákem
sídlem Na příkopě 988/31, 110 00 Praha

proti
žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava

za účasti: **1) E. M.**
zastoupená advokátem Mgr. Petrem Letovancem
sídlem Lidická 544, 739 61 Třinec
2) Ing. S. S.

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 2. 2025, č. j. MSK 169966/2024,
ve věci odstranění pevné překážky z pozemní komunikace

takto:

I. Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 6. 2. 2025, č. j. MSK 169966/2024 **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 18 210 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám JUDr. Adama Dvořáka, advokáta se sídlem Na příkopě 988/31, Praha.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včas doručenou žalobou se žalobce domáhal zrušení výše uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto žalobcovo odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Třince (dále také „silniční úřad“) ze dne 16. 10. 2024, č. j. MMT/62925/2024/Do/Wr, jímž byla zamítnuta žalobcova žádost o odstranění posuvné kovové brány z pozemní komunikace na pozemku parc. č. X a na části pozemku parc. č. XA v k. ú. X.
2. Žalobce v žalobě namítl, že se shoduje se správními orgány v naplnění 3 znaků veřejně přístupné účelové komunikace, tedy, že je cestou znatelnou v terénu, spojuje nemovitosti s místní komunikací III. třídy a představuje jedinou možnost dopravního napojení ve vztahu k nemovitostem žalobce – neexistuje žádná jiná srovnatelná alternativa dopravního napojení. Žalobce však odmítá závěr správních orgánů o tom, že nebyl naplněn zbývající znak, a to souhlas vlastníka komunikace s užíváním komunikace veřejností. Podle žalobce vznikla komunikace v 70. letech 20. století, vybudoval ji právní předchůdce nynějších vlastníků. Až do roku 2021 nebylo užívání komunikace nijak omezeno. Stačí, když je souhlas vlastníka konkludentní, zároveň platí, že jednou udělený souhlas není možné vzít zpět a tím zrušit veřejně přístupnou účelovou komunikaci. Silniční úřad dovodil, že obecné užívání komunikace nebylo v řízení prokázáno. Žalovaný tento názor korigoval tak, že obecné užívání sice bylo prokázáno (konkrétně případem, kdy tam šla neznámá žena s dítětem a na komunikaci došlo ke zranění dítěte), avšak uzavřel, že v reakci na to vyslovili vlastníci komunikace nesouhlas s jejím obecným užíváním. S těmito závěry žalobce nesouhlasí. Má za to, že žalovaný nepřipustně zúžil pojem „veřejnost“, když pod něj podřadil pouze cizí osoby, nikoli též návštěvy a poskytovatele služeb (kohokoli, kdo se chtěl z nějakého důvodu dostat k nemovitostem nyní ve vlastnictví žalobce). Žalovaný se dále nevypořádal s vyjádřením spoluvlastnice komunikace paní M., která sama uvedla, že komunikace byla užívána cizími osobami jako místní zkratka a také cizími osobami k parkování. V replice žalobce zdůraznil, že vlastníci komunikace měli velmi dobrý přehled o tom, kdo a jak komunikaci užívá, a že míra užívání odpovídá její poloze a charakteru, když je pro motorová vozidla slepou komunikací a pro pěší přechází do volné krajiny.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě zdůraznil, že faktická přístupnost komunikace ještě neznamená, že vlastník toleroval její užívání širokou veřejností, to by muselo skutečně docházet k takovému užívání dlouhodobě a v nezanedbatelném rozsahu. Z vyjádření paní M., že si tudy občas cizí osoby zkracovaly chůzi směrem na K./P., nevyplývá, že by k užívání docházelo v nezanedbatelném rozsahu po dobu nutnou k naplnění konkludentního souhlasu. Vzhledem k charakteru lokality je podle žalovaného dána

neodstranitelná pochybnost o existenci souhlasu s obecným užíváním cesty. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

4. Osoba zúčastněná 1) E. M. uvedla ve vyjádření, že se ztotožňuje s názorem správních orgánů obou stupňů, které dostatečně odůvodnily závěry svých rozhodnutí, a žaloba je podle ní nedůvodná.
5. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Rozhodoval přitom v souladu s § 51 s. ř. s. bez nařízení jednání.
6. Z obsahu správních spisů soud zjistil, že předmětná komunikace je odbočkou, vedoucí k domu č. p. X (patří vlastníkům komunikace) a k domu č. p. X (patří žalobci) v k. ú. X. Dům č. p. X tam stojí od 30. let 20. století. V 70. letech 20. století postavil otec paní M. dům č. p. X. Žalobce doložil v řízení čestná prohlášení příbuzných a známých, kteří navštěvovali obyvatele domu č. p. X – k domu podle nich nejprve vedla obyčejná polní cesta (1968), a ani po výstavbě sousedního domu jim nikdo nebránil v užívání komunikace, nikdy neslyšeli o tom, že by užívání cesty bylo nějak omezeno či povoleno jen někomu (sdělení T. T., L. H. a K. C.). K věci se v řízení několikrát vyjadřovala E. M., která v e-mailu ze dne 28. 5. 2024 uvedla, že do roku 2021 byl na komunikaci klid, aktivně začali situaci řešit, až když „nám začali parkovat na předmětné komunikaci a tím nás uvěznili doma“ (na připojených snímcích z kamery jsou zachycena auta, zřejmě před vjezdem k domu). Paní M. dále líčila potíže se sousedy (panem Č. a panem S.), kteří zatloukli dvě ocelové tyče, a o tu tyč si odřelo nohu dítě, které tam šlo s maminkou. Byly to cizí osoby, v té době ještě nebyla nainstalovaná brána. Jak uvedla paní M., „tudma si občas skracovali chůzi ... až směrem na K./P.“. Z mnoha fotografií, poskytnutých paní M., je zřejmé, že předmětná komunikace má v současné době zpevněný šterkový povrch, přičemž na okraji této komunikace je vidět bílou tyč, v místě, kde na komunikaci přímo navazuje travnatá mezera mezi ploty (šíroká 2 m, jak je uvedeno na fotografii). Mezera se nachází na konci předmětné komunikace, v blízkosti domu č. p. X (viz např. snímek katastrální mapy) a vede podél ní elektrické vedení (betonové sloupy, dráty, viz sada fotografií z e-mailu ze dne 9. 4. 2024).
7. K nařízení odstranění nepovolené pevné překážky ve smyslu § 29 zákona č. 13/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „silniční zákon“) je třeba zkoumat, zda je překážka umístěna na veřejné pozemní komunikaci, v daném případě na veřejně přístupné účelové komunikaci.
8. Judikatura k pojmu veřejně přístupné účelové komunikace je dlouhodobá a ustálená. Z poslední doby je možno připomenout např. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 20. 11. 2023, č. j. 1 As 51/2023-54, který v bodech 17 až 20 výstižně uvedl: „Podle § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, je účelovou komunikací *pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků*. Z tohoto ustanovení ve spojení s definicí pozemní komunikace podle § 2 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích – podle něhož je pozemní komunikací stručně řečeno dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci – plynou dva nutné znaky veřejně přístupné účelové komunikace: charakter dopravní cesty patrné v terénu a jeden ze tří zákonných

účelů. Judikatura doplnila další dva znaky, bez jejichž splnění nelze v řízení o určení právního vztahu (§ 142 správního řádu) rozhodnout o tom, že na určitých pozemcích existuje veřejně přístupná účelová komunikace. Těmito podmínkami jsou souhlas (i konkludentní) vlastníka pozemků (nebo jeho právního předchůdce) s obecným užíváním a nutná komunikační potřeba (např. rozsudky NSS ze dne 30. 11. 2015, č. j. 6 As 213/2015–14, č. 3371/2016 Sb. NSS, a ze dne 30. 3. 2017, č. j. 5 As 140/2014–85, č. 3571/2017 Sb. NSS). Aby tedy vznikla účelová komunikace, musejí být naplněny tyto čtyři znaky (souhrnně např. rozsudek NSS ze dne 29. 8. 2017, č. j. 7 As 63/2017–48, body 14 až 17):

- stálá a v terénu patrná dopravní cesta,
- která naplňuje zákonný účel;
- jejíž vlastník dal souhlas k obecnému užívání své cesty;
- a která naplňuje nezbytnou komunikační potřebu.“

9. Jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, žalovaný považoval za naplněné 3 znaky, kromě souhlasu vlastníka s obecným užíváním (str. 6 odůvodnění). K charakteru předmětné komunikace pak v souvislosti s hodnocením jejího obecného užívání žalovaný uvedl na str. 8 následující: „...širší veřejnost mimo výše uvedený okruh osob neměla žádný důvod nebo potřebu komunikaci na pozemku...užívat, když předmětná cesta končí u domu čp. X a vždy končila i v minulosti, netvoří žádnou spojnici dvou či více obydlí, nezajišťuje ani prostupnost do krajiny či příjezd na pozemky za rodinnými domy čp. X a X, nesloužila jako příjezd k žádné veřejné budově.“ Ohledně situace se zraněním dítěte o tyč žalovaný uvedl, že z toho nelze dovozovat konkludentní souhlas vlastníků s obecným užíváním cesty, naopak, vlastníci na to reagovali výstavbou brány, čímž dali najevo svůj nesouhlas.
10. Podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.
11. Žalovaný vycházel z toho, že předmětná komunikace končí u rodinných domů (vlastníků komunikace a žalobce) a nikam dál nevede, proto neměla „širší veřejnost“ žádný důvod komunikaci užívat. Tento závěr však odporuje obsahu správních spisů. Žalovaný nijak nepracoval s faktem, že na předmětnou komunikaci bezprostředně navazuje travnatý pás šíře 2 metry podél elektrického vedení, o němž se podle názoru soudu E. M. vyjádřila jako o zkratce na K./P. (viz bod 5. tohoto rozsudku). Závěr žalovaného o charakteru komunikace (viz bod 8. tohoto rozsudku) je proto předčasný a nemůže obstát, zvláště za situace, kdy na něm žalovaný staví celou svou argumentaci směřující k naprosto ojedinělému výskytu cizích osob v místě (str. 7 poslední odstavec). Žalobcova námitka je v tomto směru důvodná.
12. Z napadeného rozhodnutí je dále patrné, že žalovaný spojuje nesouhlas vlastníků komunikace až s událostí kolem zraněného dítěte, tedy ne dříve než v roce 2021. Předmětná komunikace však jakožto dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci vznikla nejpozději v 70. letech 20. století. Zde soud souhlasí s žalobcem (a poukazuje na jím uvedenou judikaturu v žalobě a v replice), že souhlas k užívání komunikace je třeba zkoumat v souvislosti s jejím vznikem, a že souhlas, byť konkludentní, nelze později jednostranně odvolat.
13. Krajský soud proto zrušil napadené rozhodnutí žalovaného, neboť je třeba, aby samy správní orgány nejprve dostatečně zjistily stav věci v nezbytném rozsahu a v potřebném zaměření,

Shodu s prvopisem potvrzuje

než budou na správně zjištěný skutkový stav aplikovat právní závěry. Proto se soud také nyní nevyjadřoval k polemice mezi stranami ohledně pojmu veřejnosti. Nad rámec však soud připomíná judikaturu NSS, která chápe obecné užívání komunikace veřejností jako užívání předem neomezeným, neuzavřeným, neurčitým okruhem osob (srov. např. rozsudek NSS ze dne 20. 11. 2023 č. j. 1 As 51/2023-54 nebo ze dne 30. 11. 2015 č. j. 6 As 213/2015-14).

14. Procesně úspěšný žalobce má v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. nárok na náhradu nákladů řízení, které v daném případě představuje zaplacený soudní poplatek 3 000 Kč a náklady právního zastoupení za 3 úkony právní služby (převzetí věci, sepsání žaloby, replika) po 4 620 Kč a 3 režijní paušály po 450 Kč, v souladu s vyhláškou č. 177/1996 Sb., ve znění od 1. 1. 2025. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí, uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku, a to k rukám právního zástupce žalobce.
15. Výrok o náhradě nákladů osob zúčastněných na řízení je odůvodněn § 60 odst. 5 s. ř. s., když soud jim neuložil žádné povinnosti v řízení a neshledal ani žádné důvody zvláštního zřetele hodné pro přiznání náhrady nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je přípustná** kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může se oprávněný domáhat nařízení výkonu rozhodnutí.

Ostrava 9. října 2025

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu